

Object Oriented
Programming
in Java

»Лекционен курс

»ООП1 (Java)

Пакети >

Регистрация

<https://tinyurl.com/2bep1n7u>

Мотивация и предназначение

Мотивация

- » В примерите досега името на всеки клас принадлежи към **едно и също** пространство на имена:
  - > Това означава, че трябва да се използват **уникални** имена за всеки клас;
  - > За **избягване** на колизии.
- » При нарастване броя на класовете в една система, **без някакъв начин за управление на пространството за имена**, бихме били затруднени да следим уникалността на имената на класовете.
- » Необходим е механизъм за групиране на логическите свързани класове заедно.

Пакети

- » Java предоставя **механизъм** за разделяне на пространството на имена на класовете в по-лесно управляеми единици:
  - > Наречени **пакети**.

Предназначение

- » Един пакет изпълнява **две задачи**:
  - > Първо, той предлага **механизъм**, чрез който **свързани части от програмата могат да бъдат организирани като една обща единица**.
    - + Класовете, определени в даден пакет, трябва да бъдат **достъпни чрез името на пакета им**.
    - + По този начин един пакет предоставя начин за създаване на **колекции от класове**.
  - > Второ, пакетът участва в механизма за контрол на достъпа в Java.
    - + Класовете, определени в даден пакет, могат да бъдат направени **частни (private) за този пакет** и да не са достъпни с код извън пакета.
    - + По този начин пакетът предоставя средство, чрез което **класовете могат да бъдат капсулирани**.

Пространство на имена

- » Когато даваме име на клас, ние разпределяме име от **пространството на имената**.
- » В Java класовете **не могат да имат едно и също име** в едно пространство на имена.
- » В рамките на дадено пространство от имена, всяко име на клас трябва да бъде **уникално**.
- » Примерите до сега използваха пространство от имена по подразбиране (глобално).

Пространство на имена

- » Въпреки, че за кратки примерни програми това е приемливо, превръща се в **проблем за реален софтуер:**
  - > Пространството от имена по подразбиране става препълнено и трудно проследимо;
  - > Намирането на уникални имена за всеки клас става всеч трудно.
- » Освен това трябва да се избягват **колизии** с имена на класове, създадени от други програмисти, работещи по същия проект, и с библиотеките на Java.

Пространство на имена

- » Решението на тези проблеми са **пакетите**: механизъм за разделяне пространството с имена.
- » Когато един клас е в определен пакет, името на този пакет е прикрепено към всеки клас, като по този начин се **избягват колизии** с имена с други класове, които имат същото име, но са в други пакети.

Свързани с операционната система

- » Пакетът е именована колекция от свързани класове, която може да служи като библиотека от класове за използване във всяка програма.
- » С пакетите не е необходимо да поставяте всички тези класове в същата директория като нашата програма.
- » Пакетите в Java са тясно свързани с организацията на файловата система:
  - > Директории (папки);
  - > Имена на пътища за папки;
  - > Как операционната система използва променлива на път.
- » Това не са теми на Java.

Работа с пакети

Достъп

- » Тъй като един пакет обикновено съдържа свързани класове, Java дефинира **специални права за достъп** в рамките на пакета.
- » В един пакет можем да определим код, който е достъпен от друг код **в рамките на същия пакет**, но не и от код **извън** пакета.
- » Това ни позволява да създаваме самостоятелни групи от свързани класове с частен достъп.

Работа с пакети

```
package Package_Name;
```

- Пакетът е просто колекция от класове, които са групирани в **папка**.
- Името на папката е **името на пакета**.
- Класовете в пакета се поставят в **отделни файлове**.
- Всеки файл в пакета има следния ред в началото на файла:

Работа с пакети

```
package general.utilities;
```

- Празни редове или коментари могат да се появят преди този ред, но **нищо друго** не може да се появи **преди него**.
- Името на пакета обикновено се състои от **малки букви**.
- Обикновено две имена се разделят с точка.
- Напр., ако general.utilities е името на пакета, всеки от файловете в пакета ще има следния израз в началото на файла:

Работа с пакети

```
import general.utilities.HelpfulClass;
```

- Всяка дефиниция на програма или клас може да използва всички класове в пакета, като постави подходящ **оператор за импортиране** в началото на файла, съдържащ дефиницията на програмата или класа.
- Това е вярно, дори ако дефиницията на програма или клас не е в същата директория като класовете в пакета.
- Напр., ако искаме да използваме класа **HelpfulClass**, който е в пакета `general.utilities`, ще поставим следното в началото на файла (задаваме името на класа, а **не името на файла**,⁵ който е `HelpfulClass.java`):

Пакет по подразбиране

- » Всички класове в Java **принадлежат към някакъв пакет.**
- » Когато не е специфициран пакет, се използва **пакетът по подразбиране** (глобален).
- » Освен това пакетът по подразбиране **няма име**, което прави пакета по подразбиране **прозрачен**.
- » Ето защо досега не е трябвало да се притесняваме за пакетите.
- » Въпреки, че пакетът по подразбиране е добър за кратки, примерни програми, той **не е подходящ за реални приложения.**
- » В повечето случаи ще е необходимо да дефинираме един или повече пакети за нашия код.

Дефиниране на пакети

Дефиниране на пакети

- » Създаването на пакет е съвсем лесно: просто включваме ключовата дума **package** като първи оператор в кода.
- » Всички класове, декларириани в този файл, ще принадлежат към посочения пакет.
- » Една декларация на пакет дефинира **пространство на имена**, в което се съхраняват класовете.
- » Ако не е дадено име на пакет, имената на класовете се поставят в стандартния пакет:
  - > Пакет без име;
  - > Добър за малки примерни програми, но неадекватен за реални приложения.

Именуване на пакети

- » Подобно на останалата част от Java, имената на пакетите са **чувствителни** към малки и големи букви.
- » Обикновено за имена на пакети се използват **малки букви**.

Java-синтаксис

Синтаксис на клас в пакет

```
<Blank lines or comments.>  
package Package_Name;  
<A class definition.>
```

Примери

```
package general.utilities;  
package java.io;
```

Синтаксис на import оператора

```
import Package_Name.Class_Name_Or_Asterisk;
```

Задаване име на клас импортира само един клас от пакета.

* импортира всички класове в пакета.

Примери

```
import java.util.Scanner;  
import java.io.*;
```

Именуване на пакети

- » Името на пакета **не е произволен идентификатор.**
- » Той казва на компилатора **къде** да намери класовете в пакета.
- » Всъщност името на пакета казва на компилатора **името на пътя за директорията**, съдържаща класовете в пакета.
- » За да намери директорията за пакет, Java се нуждае от две неща:
  - > **Името на пакета;**
  - > **Директориите**, изброени в стойността на променливата на пътя на класа.

Пакети и файлова система

Пакети и файлова система

- » Стойността на **променлива на пътя** на класа казва на Java къде да започне търсенето на пакет.
- » Променливата на пътя на класа **не е** променлива на Java.
- » Това е променлива, която е **част от операционната система** и съдържа имената на пътищата на списък с директории.
- » Когато Java търси пакет, започва търсенето в тези директории.
- » Нека наречем тези директории **базови**.

Пакети и файлова система

- » Името на пакета указва **относителното име** на пътя за директорията, която съдържа класовете на пакета.
- » Това е **относително** име на път, тъй като предполага, че стартирате в основната директория на пътя на класа и следвате пътя на поддиректориите, дадени от името на пакета.

Пакети и файлова система

\myjavastuff\libraries

Да предположим напр., че базовата директория на пътя на класа (операционна система може да използва “/” или “\”):

\myjavastuff\libraries\general\utilities

Да предположим, че класовете са в директорията:

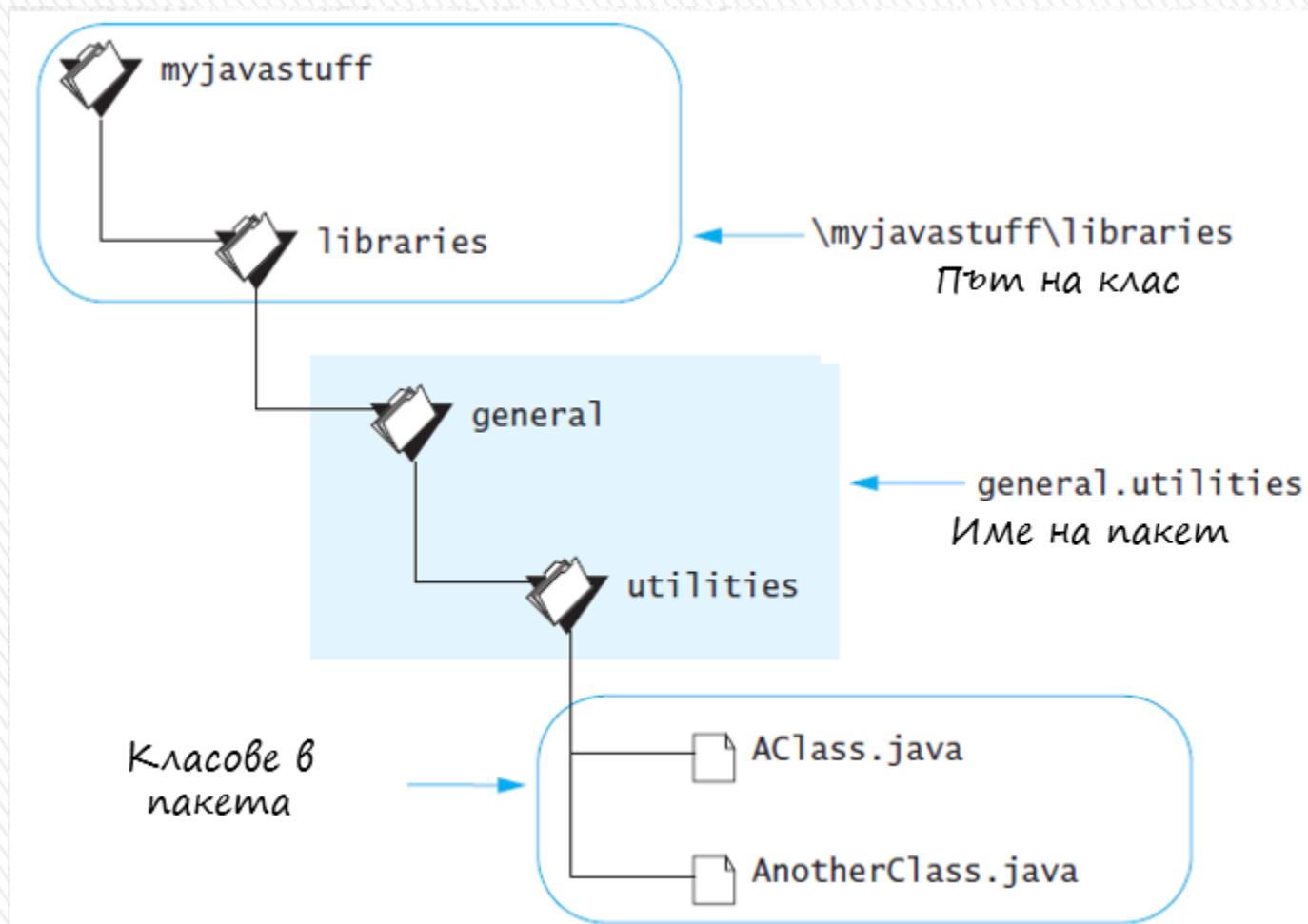
general.utilities

В този случай пакетът трябва да бъде именуван.

Пакети и файлова система

- » Името на пакета представлява **списък с директории**, водещи от базовата директория към класовете на пакета.
- » По този начин името на пакета казва на Java през какви поддиректории да премине, започвайки от директорията на базовия клас, за да намери класовете на пакета.
- » Тази организация е изобразена на следващия слайд
  - > Точката в името на пакета означава по същество същото като “\\” или “/” (в зависимост от използваната операционна система).

Общ вид

Базова директория

- Указваме основните директории на пътя на класа, като задавате променливата за пътя на класа (средата) променлива.
- Начинът, по който задаваме променливата на пътя на класа, **зависи от операционната система**.
- Напр., в Windows използваме контролния панел за да зададем или създадем променлива на средата с име **CLASSPATH**.

Видимост

Компиляционни единици

- » Компиляционна единица:

- > Файл с изходен код на Java;
- > Притежава име (еднакво като това на класа), завършващо с **.java**;
- > Само един **public** клас.

- » При компилиране на **.java** файл

- > Получаваме изходен файл с точно същото име, но с разширение **.class**;
- > Всеки **.java** файл **кореспондира** със съответен **.class** файл.

Импорт

- » Ако искаме да използваме един клас е даден пакет можем да използваме пълно квалифицирано име
  - > Пример: `x = java.lang.Math.sqrt(5);`
- » В много случаи такова използване е неудобно.
- » Java представя възможност за специфициране на достъп до определени класове от даден пакет посредством **import** механизъм:
  - > Импортирането предоставя механизъм за управление на “пространства от имена”.

Пример за импорт

```
java.util.Date d = new java.util. Date();  
java.awt.Point p = new java.awt.Point(1,2);  
java.awt.Button b = new java.awt.Button();
```

```
import java.util.Date;  
Import java.awt.*;  
  
...  
Date d = new Date();  
Point p = new Point(1,2);  
Button b = new Button();
```

Пакетът `java.lang`

- » Пакетът е **по подразбиране**.
- » Java предполага, че класовете, съдържащи се в `java.lang` пакета са винаги налични:
  - > Т.е. все едно, че `import java.lang.*` наличен в началото на всяка програма.

Йерархия от пакети

- » Java използва директории на файловата система за съхраняване на пакети.
- » Можем да създаваме **йерархия на пакетите**.
  - > За целта просто разделяме името на пакет с тази над него с помощта на “.”.
- » Обща форма: package alpha.beta.gamma;
  - > Пример: package alpha.beta.gamma.
  - > Трябва да бъде съхранен в директория „... / alpha / beta / gamma“, където „...“ указва пътя към специфицираните директории.

Има ли значение къде ще бъде поместен един клас?

» Името, което се използва за рефериране на класа

Друг ефект?

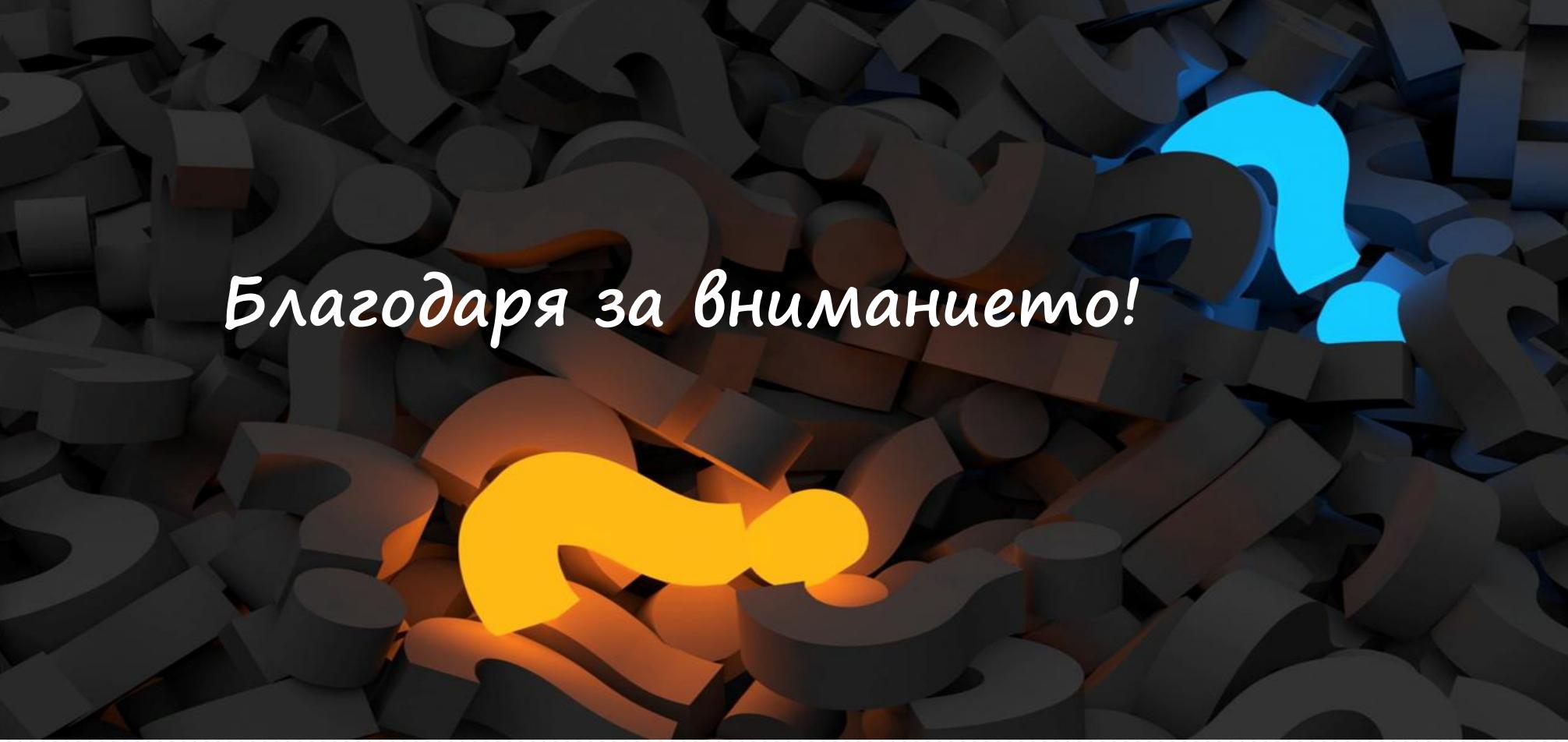
Видимост на променливите на инстанции

- » Какво става с видимостта на променливите на инстанции
  - > public
  - > private
- » Какво става ако не е декларирана нито като public нито като private?

По подразбиране е видима в пакета – т.е. в методите на класовете, които принадлежат към същия пакет.

Видимост на класове

- » Един клас, деклариран като **public** е видим за всички класове.
- » Един клас, без модификатор за достъп **е видим за всички класове в същия пакет.**
- » Един клас, деклариран като **private, protected:**
  - > Вътрешни класове.

Благодаря за внимание!